

Spidsen, at, uanset hvad Ansvar med Hensyn til Straf en Minister kan have paadrægt sig, enhver Overskridelse, som ikke bliver billiget, skal medføre fuldständig Erstatning, opgjort efter privatretlige Grundsætninger, ikke lader sig gennemføre i konstitutionel Henseende. Ligesom jeg ikke troer, at det gaaer an at opstille den Grundsætning, der er udtalt i § 3, troer jeg paa den anden Side, at der i § 5 er indrømmet den vedkommende Minister i visse Tilfælde altfor meget. Jeg troer altsaa, at baade Sagens Vigtighed og dette Lovforslags egen Betskaffen vilde opfordre til en meget alvorlig Drøftelse, hvis der kunde være Tale om at gennemføre det; men for Dieblicket er det mig nok at have udtalt dette.

Besvarelse: Jeg er aldeles enig i, hvad der er bleven anført af den sidste ærede Taler, som nu satte sig, med Hensyn til Vigtigheden af nærværende Lovforslag. Jeg troer, at det maa paafføines som en stor Fortjeneste, at Folkethinget er kommen ind paa denne Vej, at Folkethinget har gjort det første Skridt til at ordne det Forhold, som der er Spørgsmaal om, til, om man saa vil, at levere et Supplement til Grundlovens § 52. Deri er jeg altsaa enig med den sidste ærede Taler, at Sagen er af den højeste Betydning. Jeg kan ogsaa gjerne strax tilføie, at jeg troer ikke, at det vil være muligt at føre Sagen igennem i denne Session her i Rigsdagen. Men naar den ærede Taler tillige har yttret sig om, at det ikke gif an saaledes at overføre privatretlige Grundsætninger paa det Ansvar, som en

Minister har, da troer jeg, at deri ligger en ikke rigtig Betragtning af Forholdet. Det maa erindres, at den Grundsætning, som er udtalt i Grundlovens § 52, er: den: ingen Udgift uden Rigsdagens Samtykke, ingen Udgift uden Rigsdagens Bevilling. Det er denne Sætning, som er opstillet i Grundlovens § 52; den er udtrykt paa en særegen Maade, idet der er sagt, at ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjæmmel i Finantsloven. Det er bekjendt, at det har ført til det saakaldte Tillægsbevillingsystem; da man kom ind paa det Praktiske, saa man, at det ikke vel var muligt at skrive en Finantslov paa den Maade, at der ikke kunde opstaae Udgifter, som vare udenfor Finantsloven, som ikke vare paaregnedes; og det var derfor, man kom til Tillægsbevillingsystemet. Dette System er nu det gjældende hos os; det har fundet adskillige Modstandere; men det forekommer mig, at man her forverxler to Ting, nemlig Systemet og Systemets Misbrug. Det er bekjendt nok, at vi have haft et Ministerium, som har misbrugt dette System, jeg vil ikke sige ved at drive det til den yderste Grændse, men indtil udover Grændsen. Det er, troer jeg, anerkjendt som en Kjendsgjerning; men fordi Systemet kunde blive misbrugt, deraf følger ikke, at det er forkasteligt. Naar det maa anerkjendes, at det er Grundlovens egentlige Tanke, at en Udgift ikke kan afholdes, uden at Rigsdagen giver sit Samtykke, eller at der Intet kan komme til Udgift for Staten uden Rigsdagens Samtykke, saa troer jeg, at man derved maa anerkjende Rigsdagens fuldstændige Bevillingsmyndighed.